

SON AU § 12 Nämndinitiativ till socialnämnden från Centerpartiet

Ärendenummer: SON 2024/521

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Nämndinitiativ till socialnämnden från Centerpartiet anses besvarat med förvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Johan Malmros (C) inkom med ett nämndinitiativ till socialnämnden under sammanträdet 2024-10-23 § 187. Socialnämnden ville då att nämndinitiativet skulle lyftas till kommande sammanträde för arbetsutskottet och socialnämnden för att då besluta om vidare hantering.

I nämndinitiativet lyfts bland annat följande: Den senaste tiden har HVB-hem på Gotland stängts av IVO, då det har framkommit brister gällande anställda som är inblandade i allvarlig brottslighet. I nämndinitiativet föreslås till socialnämnden att det ska göras en genomlysning av kvalitetskrav, rutiner och arbetssätt. Syftet är att säkerställa att brister med avseende på allvarlig brottslighet hos anställda eller inblandning från kriminella nätverk inte förekommer på HVB-hem där gotländska ungdomar placeras.

Socialförvaltningen beskriver den kontroll och den tillsyn som görs i dag av Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Adda och socialförvaltningen. Hem för vård eller boende (HVB) behöver tillstånd från IVO. Både vid ansökan om nytt eller ändrat tillstånd utreds och bedöms alla verksamhetens delar av IVO. I ägar- och ledningsprövningen beaktar IVO uppgifter från andra myndigheter. IVO prövar den tilltänkta föreståndarens kompetens i förhållande till varje enskild verksamhet och dess innehåll, storlek och målgrupp. Vid anställning av personal ansvarar föreståndaren för att kontroll sker mot belastnings- och misstankeregistret.

Varje år tillsynar IVO samtliga HVB som tar emot barn och unga. Regeringen har lämnat ett uppdrag till IVO att stärka tillsynen av stödboende och HVB som tar emot barn och unga.

Adda Inköpscentral upphandlar nationella ramavtal och dynamiska inköpssystem (DIS) åt kommuner och regioner. Adda tillser kommunernas behov av ramavtal inom bland annat HVB Barn och unga, som Region Gotland är användare av. Vålfärdsbrottslighet är ett stort fokusområde generellt för Adda. Man ställer skärpta krav och uteslutningsgrunder för att motverka oseriösa aktörer, och utreder hur detta arbete kan intensifieras i framtida upphandlingar. Adda följer kontinuerligt upp de verksamheter som finns på ramavtal genom årliga enkäter, dialog med verksamheterna och besök.

Resultaten av uppföljningarna och eventuella åtgärder och sanktioner informeras till de kommuner som använder ramavtalen och i allvarliga fall kan avtalet hävas och företaget uteslutas från ramavtalet.

Socialförvaltningen strävar efter att placera i verksamheter som ingår i Addas ramavtalsupphandlingar. Direktupphandling ska ske endast om det saknas upphandlade alternativ. Vid en direktupphandling kontrolleras bland annat om det finns aktuellt tillstånd från IVO samt tas hjälp av information i IVO:s placeringsstöd. Förvaltningen ser ett behov av att skapa tydligare rutiner kring placering och uppföljning när barn och unga placeras utanför ramavtal.

I socialnämndens uppdrag och kvalitetskrav reglerar nämnden krav på kvalitet inom socialförvaltningens egna verksamheter samt de verksamheter som socialnämnden har avtal med. Socialnämnden följer vården av de barn och unga som vårdas i HVB och uppföljning sker både på individnivå och på verksamhetsnivå. Förvaltningen ser ändå ett behov av att fortsatt säkra uppföljning av handläggning och dokumentation i samband med placering.

Socialförvaltningen föreslår socialnämnden att besluta ”att nämndinitiativet är besvarat i och med denna tjänsteskrivelse”.

Bedömning

Att göra bakgrundskontroller på anställda inom de aktuella verksamheterna är reglerat i lag. IVO följer kontinuerligt upp detta vid sina tillsyner, och har under 2024 samarbetet med Polisen för att utbyta information inför planeringen av tillsyner. Genom befintliga uppdrag kommer IVO att utreda hur detta arbete kan utvecklas. Adda ställer i sina upphandlingar krav i enlighet med lagstiftning, och utöver detta specifika krav på personalens utbildningsnivå. Kraven följs upp årligen i samband med avtalsuppföljningar. Både IVO och Adda agerar också utifrån tips från de kommuner som placerar i de aktuella verksamheterna. Kommunerna är ansvariga för uppföljning på individnivå, och kan utifrån detta välja att säga upp individavtal med enstaka verksamheter som man bedömer inte uppfyller grundläggande krav eller på annat sätt inte tillgodoser individens behov.

Att inför varje placering göra egna kontroller av verksamheternas rutiner för bakgrundskontroll eller på annat sätt följa upp att de anställda i verksamheterna har rätt kompetens skulle vara allt för betungande för förvaltningen, och dessutom bara ge en bild av hur verksamheten ser ut vid ett specifikt tillfälle, det vill säga inte ge önskvärd effekt över tid.

Förvaltningen bedömer att det finns ett fortsatt behov av att skapa tydliga rutiner vid placering och uppföljning och då särskilt när placering sker utanför ramavtal. Förvaltningen ser också ett fortsatt behov av att följa att handläggning och dokumentation i samband med placering och uppföljning, sker i enlighet med de uppdrag och kvalitetskrav som nämnden föreslås besluta om framåt.

Socialförvaltningen föreslår socialnämnden att besluta ”att nämndinitiativet är besvarat i och med denna tjänsteskrivelse”.

Ärendets behandling under mötet

Ia Lönngren, utvecklingsledare, föredrar ärendet och deltar i ärendet gör även Öystein Berge, kvalitetschef.

Yrkande

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-01-08

Socialnämnden 2024-10-23 § 187

Socialnämnden 2024-12-07 § 207